

Regionaal advies WMO-adviesraden Noordwest-Veluwe

Betreft: Beschermd Wonen en Opvang, onderdeel van het WMO-beleidsplan en de WMO-verordening gemeente Zwolle

Oktober 2014

Inleiding

De WMO-adviesraden geven langs deze weg advies aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle op het onderdeel Beschermd Wonen en Opvang van het concept-WMO-beleidsplan 2015 en de Conceptverordening WMO 2015.

De gemeente Zwolle heeft als centrumgemeente een regiefunctie in de regio Noordwest-Veluwe m.b.t. de doelgroep die gebruikmaakt van deze voorzieningen, en krijgt daarvoor dan ook de financiële middelen. De beleidsontwikkeling die ook voor de regio geldt, wordt door de regiogemeenten doorvertaald in eigen beleid. Het is daarom te waarderen dat de regionale adviesraden nu al advies kunnen geven, zodat de beleidsontwikkeling op dit onderwerp straks in de regiogemeenten in een vloeiende lijn door kan gaan, want ook in onze regio is er sprake van een groep mensen met een psychische beperking dan wel chronische psycho-sociale problematiek die intensievere hulp en ondersteuning nodig hebben. De neiging bestaat te denken dat deze kwetsbare mensen vooral in een stad als Zwolle of Harderwijk verblijven en dat de problematiek in de omliggende dorpen niet voor komt. Niets is minder waar!

Het betreft echter een redelijk onzichtbare groep kwetsbare mensen die veelal afwijzend staan tegenover bemoeienis van buitenaf en pas als als het echt niet meer lukt aandacht krijgen. Feitelijk te laat!

De WMO-adviesraden zijn het dan ook van harte eens met de formulering in het WMO-beleidsplan van de gemeente Zwolle om deze uitingen van structurele niet onderkende problematiek zo veel mogelijk te voorkomen in zowel de stad Zwolle als in de regio. We realiseren ons ook dat, gezien de ernst van de problematiek en afwijzing van hulp, dit niet zo maar te regelen is.

Advies concept-WMO-beleidplan 2015

Ons advies betreft pagina 12, 13 en 14 waar specifiek wordt ingegaan op opvang en bescherming voor de meest kwetsbaren.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle stelt allereerst dat iedereen, dus ook een mensen die bescherming of een vorm van opvang nodig hebben, een plek hebben in de samenleving en dat dit van de inwoners een open, solidaire en tolerante houding vraagt.

De WMO-adviesraden onderschrijven dit statement en adviseren de regiogemeentes dit over te nemen in de vertaling naar de eigen gemeenten.

Vervolgens stelt men dat problematiek rondom deze doelgroep vroegtijdig vastgesteld moet worden om erger te voorkomen.

De inzet van sociale teams en de samenwerking met zorgaanbieders alsook een anonieme 24 uur per dag beschikbare telefonische hulplijn worden als middel genoemd.

De WMO-adviesraden onderschrijven dit standpunt van harte en adviseren het college alsook de omliggende regiogemeenten om van de sociale teams ook expliciet te vragen dat zij de context van de buurten waarin zij werkzaam zijn, kennen. Zodat ze weten wat er onder burgers speelt om zo zicht te krijgen op de vaak verborgen problematiek van deze doelgroep. Naast de kennis van de context van de doelgroep willen we het belang van samenwerking tussen sociale teams en de verschillende instellingen waar deze cliënten vandaan komen onderstrepen. Specifiek aandacht vragen we voor de groep ouders van jongvolwassenen die via beschermd wonen een eerste stap zetten naar zelfstandig wonen. Het is van belang de belastbaarheid van ouders te volgen en daarop te anticiperen.

Integratie van de aanpak is het sleutelwoord in het concept-WMO-beleidsplan. Integratie van de aanpak van huiselijk geweld gaat via het meldpunt AMK. In het beleidsplan wordt dit onderdeel specifiek genoemd. Wat de WMO-adviesraden betreft, wordt een integrale aanpak van de groep kwetsbare burgers ook doorvertaald in de ambulante begeleiding, opvang en beschermd wonen.

Bij deze groep kwetsbare burgers is er vaak sprake van meerdere problemen, waar verschillende expertise en integrale afspraken op nodig zijn. Dat is nodig om verergering van de problematiek te voorkomen. Integrale hulpverlening wordt echter nog belangrijker in het kader van participatie en ontwikkeling. We bedoelen hier naast de integrale aanpak van zorg ook integratie met voorzieningen en mogelijkheden die bijvoorbeeld de participatiewet biedt.

Ons advies is de integrale hulpverlening die preventief wordt ingezet, te continueren als er sprake is van opvang en beschermd wonen, en daarin ook afstemming te zoeken met de overige transities en overige hulpverlening. We denken hier bijvoorbeeld aan de Praktijkondersteuners Huisartsen GGZ of een jobcoach in relatie tot werk. De WMO adviesraden adviseren om bij terugkeer van een cliënt vanuit de beschermde woonvorm naar huis een vangnet te creëren waardoor structurele participatie gegarandeerd is. De regionale adviesraden brengen daarbij graag een tussenvoorziening als trainingshuizen onder uw aandacht. Een trainingshuis waar mensen ervaring op kunnen doen in het zelfstandig wonen en waar zij op terug kunnen vallen als ze meer last hebben van hun psychiatrische beperking. Het is logisch dat ook afstemming met de zorgverzekeraar hier van groot belang is.

De regionale adviesraden adviseren het college de mogelijkheden van tussenvoorziening te onderzoeken en samenwerkingsafspraken te maken met zorgverzekeraars over hun rol in het sociale domein.

Het college gaat ervanuit met deze aanpak, gericht op preventie, in de toekomst minder plaatsen in opvangcentra en beschermde woonvormen nodig te hebben. De WMO-adviesraden hopen dat dit zo is. *De vraag van de regionale WMO-adviesraden is hoe de verschillende colleges dit monitoren en of zij met de regionale adviesraden criteria kunnen ontwikkelen om te komen tot afbouw van plaatsen.*

Advies concept-WMO-verordening 2015

Ons advies betreft artikel 7.1 t/m 7.5 en artikel 8. Dit betreft de maatwerkvoorzieningen waar de opvang en beschermde woonvormen onderdeel van zijn.

Artikel 7.1-f

Het College van de gemeente Zwolle schrijft in beginsel te kiezen voor de goedkoopst adequate voorziening. De regionale WMO-adviesraden vragen zich af wat zij moeten verstaan onder het woord 'adequaat'. Als het uitgangspunt is dat de cliënt in welke voorziening dan ook zo veel mogelijk participeert en daar hulp bij nodig heeft, dan lijkt het woord 'passende' voorziening beter op zijn plaats.

We adviseren het college de formulering te veranderen.

Artikel 7-2-c

Het college gaat ervan uit dat als de cliënt toezicht nodig heeft, hij of zij in aanmerking kan komen voor begeleiding dan wel huishoudelijke hulp.

De vraag van de WMO-adviesraden wat het college hier verstaat onder toezicht? En hoe zij dit bij de cliënt thuis organiseren in de vorm van huishoudelijke hulp?

Artikel 7.4

Dit artikel betreft de toegangscriteria voor de opvang en beschermde woonvorm. De WMO-adviesraden vragen zich af hoe de beoordeling tot toegang plaatsvindt; of het sociaal team samenwerkt met specialisten uit de GGZ of anderszins en hoe deze samenwerking rondom de cliënt plaatsvindt? Hier lijkt voor de verschillende cliënten in de regio afstemming nodig en een open transparante werkwijze van GGZ en sociale teams..

Ons advies aan het college is hier helderheid over te geven in de verordening.

Artikel 8-2-b

Het college schrijft hier dat er geen PGB wordt toegekend als de keus van de cliënt negatieve gevolgen heeft voor het voortbestaan van desbetreffende voorzieningen in natura.

Het kan dus zijn dat een cliënt kiest voor een maatwerkvoorziening en dan geen PGB krijgt omdat de andere voorzieningen die via zorg in natura de zorg leveren in hun voortbestaan worden bedreigd.

De WMO-adviesraden vinden deze regel in strijd met de gedachte van de transitie waar het gaat over keuzevrijheid van de cliënt en het anders organiseren van zorgaanbieders. De gedachte in de transitie is juist dat het gaat om eigen kracht, eigen regie en eigen keuze, en dat zorgaanbieders worden uitgedaagd daar op in te spelen. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle kiest daar in het beleidsplan WMO ook voor. Echter legt de verordening een beperking op.

De regionale WMO-adviesraden adviseren het college deze formulering te heroverwegen en anders te formuleren. De huidige wijze van formuleren laat ons inziens teveel ruimte waardoor het mogelijk is in brede zin geen PGB toe te kennen en de burger in keuzevrijheid te beperken.

Namens de regionale WMO-adviesraden Noordwest-Veluwe,

Karin Bloemendal, voorzitter WMO-adviesraad Ermelo

Evert Biemond, voorzitter WMO-raad Nunspeet en coördinator van de regionale WMO-raden (regio Noord-Veluwe)